

Forfatter: Knudsen, Jakob

Titel: Udrag fra ANGST

Citation: Knudsen, Jakob: "Martin Luther", i Knudsen, Jakob: *Martin Luther*, 1915, s. 161.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-knudsenj09val-shoot-idm139983000966288/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Martin Luther

Tanker. Gud er nu det største, vi kan tænke os, men det vil da, foruden alt andet, sige, at han er virkelig. — Der var, hver Gang Martin passerede denne Tankerække, et Sted, hvor han havde en Fornemmelse, ligesom naar Gyngen vender — et Gys: man kom Evighedens Afgrund saa underlig nær, men slap hver Gang forbi i Tankens lille, nemme Gyng. — Der var maaskee ogsaa en vis, uskyldig Gjækken overfor hans eget Tungsind i denne Følelse.

Ellers var det jo mest det store Overblik, som Systemerne kunde give over hele Tilværelsen, der optog ham. Han syntes, aldrig før han havde været oppe paa saa høje Bjerge. Helt mærkeligt forekom det ham atter, at den Slags tillige kunde være ham nyttigt i Henseende til Lærdom og Anseelse, — men det var det jo i høj Grad.

Der var især Anselms Forklaring paa, hvorfor Gud maatte blive Menneske i Kristus, det syntes han nok var en mægtig Udsigt — ja, over det Hele, — ligefra Skabelsens Begyndelse og til de yderste Evigheder: Synden den var jo altsaa et Rov, begaaet af Mennesket mod Guds Ære. Mennesket er Guds Skyldner, saalænge han ikke har betalt dette Rov tilbage eller har lidt Straf derfor, og hans Skyld er uendelig, fordi Guds Ære er evig. Mennesket selv kan ikke betale det Uendelige. Det kan kun dét Menneske, som tillige er Gud. Han kan som Menneske betale for Mennesket, og han kan som Gud betale det Uendelige. Ved sit fuldkomne Liv kan Gudmennesket ikke betale, thi et saadant var han i Forvejen Faderen skyldig. Men han kan betale for andre ved sin frivillige Død i Lydighed, thi en saadan var han ikke Faderen skyldig. Denne uendelige Værdi kan tilregnes os Mennesker og betale vor uendelige Skyld. — Det var saa forunderligt, at høre dette omtalt i saadanne høje, luftige, fjærne Ord — som Vildgjæs, der trak forbi over Ens Hoved, højt oppe i Evigheden — og saa var det dog netop Tankerne om denne frygtelige Skyld, der sved og brændte i hans egen Sjæl, undertiden blev til pludselig, uudholdelig Rædsel, men gjennem de lange Aar og Maaneder var en hverdagslig Pine og Hvileløshed. At finde nogen Trøst i Omtalen af Kristi Overtagelse af Skylden faldt ham sletikke ind.

For Adspredelses Skyld og for lettere at kunne *glæmme* — lærte han sig at spille paa Luth. Buntz, hans Kammerat, dyrkede ogsaa Luth-Spillet en Del, og da de begge